

Nove volitve za deželni zbor. 030005349

Cesarski patent od 2. dne t. m. ukazuje nove volitve za deželni zbor.

Te volitve so za našo deželo, naš narod in za celo cesarstvo neizrečeno važne. Zakaj prva naloga novega deželnega zbora bo ta, da voli poslance za državni svet na Dunaji, kateri ima po volji cesarjevi izreči se, kako bo Avstrija v prihodnje uravnana; kakošna bo avstrijska državna ustava (konstitucija). Zdaj se ima odločiti: ali dobimo ustavo, ki daje vsem narodom enako svobodo in enake pravice, ali da obvelja dvalizem, ki nam grozi državo na dvojje razcepiti, ter nas Slovane podvreči nemški in magjarski sili. — To je prva in glavna pomemba novih volitev.

Pa ravno tako važne so te volitve tudi posebej za našo deželo. Zakaj deželni zbor je gospodar vsega deželnega premoženja, in sklepa priklade k davkom (fronkom) za gruntno odškodovanje in druge deželne potrebe; on skrbi za povzdigo kmetijstva, obrtnijstva in kupčije; on daje in preminja deželne postave, izmed katerih omenimo le občinsko, potem cestno, potem postavo, kako se trdijo in popravljajo cerkve in cerkvena poslopja; on ima precejšnje pravice do šol in šolskega poduka; on ima pravico in dolžnost, da v vseh važnih, deželo zadevajajočih rečeh vladi svete in pritožbe podaja; on se ima pognati, da se deželi ohrani premoženje, ali, kakor na Kranjskem, nekdanj po državi ji odvzeto (inkamerirano) povrne; da se preveliki davki znižajo; in sploh, da se napake, naj so vladne ali vladnih služabnikov, odpravijo; od njega slednjič pričakujemo, da nam želje in potrebe zastran narodne ravnopravnosti izpolni.

Zastran znižanja davkov je kranjski deželni zbor že dozdej toliko opravil, da se konec vsacega leta tistim gruntnim posestnikom, ki so zavolj preobloženja ali družih stisk z davkom na dolg, ali vès ali vsaj nekaj davka odpiše. Tako se je za 1864. leto 45.441 gold., za 1865. leto pa 149.277 gold. za celo Kranjsko odpisalo. In tako se bo odsihmal vsako leto odpisovalo.

Iz tega lahko presodimo, kako silno velika in važna je naloga deželnega zbora; pa kako velika in imenitna je tudi dolžnost deželnih poslancev.

Pomniti je pa tudi še, da deželni zbor, ki se zdaj izvoli, bo veljal spet šest let; toraj, kakor si zdaj posteljemo, tako bomo morali ležati celih šest let.

Zato nam ljubezen do domovine, do naroda, do cesarstva in naša lastna korist zapoveduje, da zdaj napnemo vse moči, da si prave možé za svoje poslance izberemo.

Deželni poslanec mora biti ne samo mož pošten, ampak tudi trdnega značaja, rodoljuben, izveden, neodvisen, srčan, ki se ne boji nobene zamere, ki se upa resnico vsakemu, tedaj tudi vladi v obraz povedati.

Na vso moč je tedaj paziti, da tukaj pravo zademo. Zatoraj premislite na tanko, dragi rojaki, koga si izvolite. Kdor se vam ponuja, poprašajte na tanko, kakošno je njegovo prejšnje življenje in delovanje. Ne verjemite mu, če se vam je še le zdaj začel prilizovati, pred je bil pa ves drugačen. Kogar ne poznate, tam poslušajte svèt tacih mož, ki jih že po djanji poznate, da so naši deželi in našemu narodu resnični prijatelji. Posebno pa poslušajte tiste možé, ki so že v dozdanjem deželnem zboru djansko pokazali, da hočejo in znajo vašo in deželno korist braniti in zagovarjati. Nikar ne volite tega ali unega samo za to, da bi se komu prikupili; ali da bi se komu ne zamerili. To bi bil greh proti sebi samim in proti deželi. Pri volitvah se ni treba nikogar bati, razun edinega Boga in svoje vesti.

Da se nam volitve po volji izvršé, treba je nevtrudno delati, ljudstvo učiti in voditi, ter od krivih, zapeljivih misli odvracati ga.

V ta namen bodi prva skrb ta, da v vsakem kraji domorodci vkup stopijo in se posvetujejo, kaj storiti, kako ravnati, do katerih mož se obrniti; kateri prevzame to, kateri uno delo, potem pa srčno in brez odlašanja začeti.

Treba je dobro vedeti, kaj ljudje mislijo, da jih je moči v dobrem potrditi, v krivem pa popraviti.

V mestih in trgih, ki posebej volijo, volijo občinski volilci naravnost deželnega poslanca; po kmetih se pa volijo in sicer v vsaki občini najpred izbiralci (Wahlmänner) in še le ti izberó deželnega poslanca.

Zato je treba na kmetih skrbeti, da se že za izbiralce pravi možje volijo; zakaj če so ti napačni, je potlej pri njih težko kaj opraviti.

Dobro tedaj pazite, domorodci, da se za izbiralce izvolijo pravi možaki, ki ne bodo tega ali unega metla, ampak ki imajo pamet in srce na pravem kraji. Predvarite že naprej, ktere boste nasvetovali; in vi, kateri imate pravico voliti, pojte gotovo tudi sami k tem volitvam, ter glejte, da se pravo zadene.

Imena izbiralcev si zapišite, da se najdejo, če je pozneje treba kaj do njih obrniti se.

Podučujte ljudi, naj se udeležujejo vsi, kateri koli morejo, volitve; naj se nihče na druge ne zanaša, ampak sam naj stori svojo dolžnost. Večkrat en sam glas odloči, da je volitev dobra ali slaba. Posebno izbiralcem, kadar bodo izvoljeni, prigovarjajte, naj pridejo vsi, kadar bo treba poslanca voliti.

Še to prosimo naše blage domorodce, da nam, zmenivši se med seboj in z ljudmi, pred ko mogoče oznanijo, ktere ga si ta ali uni kraj za poslanca želi, da ga bomo potem tudi očitno priporočili, in sploh da bomo v porazumljenji ravnali.

Vašim rokam, dragi rojaki, je zdaj izročeno delo, ki bo odločevalo o naši osodi, o naši prihodnosti. Ta misel vas navdihuj z energijo, srčnostjo, nevtrudljivostjo; in — Bog daj srečo!

Natisnil in založil J. Blaznik.

(Poseben iztis iz 2. lista „Novic“ 1867.)

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIZNICA

COBISS #

00000236460

(Poznan list iz 2. leta "Novor" 1887)